

2024

Inwentaryzacja zoologiczna wraz z opinią
eksperską dotycząca budynku o numerze
adresowym 3 znajdującego się przy ulicy
Mickiewicza w Białogardzie woj.
zachodniopomorskie

Pracownia ekspertyz środowiskowych i przyrodniczych

ul. Opolska 110/406; 31-232 Kraków

REGON: 520259735

NIP: 9452249257

Tel.: 12 350 51 71

www - www.prohabitat.com.pl

e-mail - kontakt@prohabitat.com.pl

Kraków 29.05.2024

I. Przedmiot opracowania

Przedmiotem niniejszej ekspertyzy jest przedstawienie wyników inwentaryzacji przyrodniczej w zakresie występowania chronionych gatunków ptaków i nietoperzy, analiza wpływu planowanych prac modernizacyjnych na ewentualnie stwierdzone gatunki ptaków i nietoperzy oraz sformułowanie zaleceń dotyczących sposobu prowadzenia prac.

Niniejsza ekspertyza dotyczy budynku Urzędu Skarbowego w Białogardzie przy ul. Mickiewicza 3 modernizowanego w ramach zadania pn.: Poprawa efektywności energetycznej budynku US w Białogardzie, Białogard ul. Mickiewicza 3 (budynek znajduje się w Miejskiej Ewidencji Zabytków, przyjętej Zarządzeniem Nr 3/2015 Burmistrza Białogardu z dnia 14 stycznia 2015 r. w sprawie Miejskiej Ewidencji Zabytków i chroniony jest zapisami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego).

Budynek zlokalizowany jest w Białogardzie przy ulicy Mickiewicza pod numerem adresowym - 3. Jest to budynek murowany, pokryty blachodachówką z dachem wielospadowym. Obecnie budynek wykorzystywany jest na cele usług administracji.

II. Podstawa prawna

- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt.

III. Metodyka

Metodykę oparto o zasady opisane w wytycznych Polskiego Towarzystwa Ochrony Przyrody „Salamandra” zawartych w publikacji „Docieplanie budynków w zgodzie z zasadami ochrony przyrody”. Inwentaryzację wykonano poprzez prowadzenie obserwacji budynku z poziomu gruntu, każdej ze stron budynku w dniu 27 maja 2024 roku (w godzinach 13:00-15:00). Do obserwacji wykorzystywano lornetkę Levenhuk Karma pro 10x42. Wykonano również zdjęcia budynku oraz sprawdzono potencjalne miejsca gniazdowania. Inwentaryzacja polegała na obserwacji wszystkich przedmiotowych części budynku i zliczaniu, wraz z określeniem gatunku wszystkich osobników ptaków, które

miały styczność z budynkiem, a przede wszystkim na wyszukaniu miejsc potencjalnego występowania schronień ptaków i nietoperzy. Sprawdzone również piwnicę i poddasze nieużytkowe pod kątem obecności nietoperzy lub śladów ich bytowania. Podczas obserwacji, sprawdzano, czy w budynku istnieją potencjalne szczeliny, w których mogłyby przebywać ptaki i nietoperze, lub którymi mogłyby dostawać się do wnętrza budynku.

IV. Wyniki i analiza oddziaływania

Inwentaryzacja nie wykazała śladów występowania nietoperzy. Nie wykazano również potencjalnych szczelin, otworów, przez które nietoperze mogłyby dostawać się do wnętrza budynku. W związku z tym żadna działalność związana z obiektem nie wywoła znaczącego negatywnego oddziaływania na nietoperze.

Podczas obserwacji zauważono styczności ptaków z budynkiem. Zaobserwowany gatunek to gołąb miejski (*Columba livia forma urbana*). Ptaki zaobserwowano na dachu budynku oraz na rynnie pod okapem.

Podczas inwentaryzacji odnaleziono 5 gniazd gołębia miejskiego, 3 z nich znajdują się na dachu budynku, a pozostałe 2 w zagięciach rynny pod okapem dachowym. Zgodnie z załącznikiem nr 1 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, gołąb miejski należy do gatunków objętych ochroną częściową.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, zakazy, o których mowa w ust. 1 pkt 7-9 oraz w ust. 3, nie dotyczą gołębia miejskiego, z wyłączeniem miejsc gniazdowania w trakcie obecności piskląt w gnieździe.

Zakazy, o których mowa w ust. 3 rozporządzenia z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt:

- niszczenie siedlisk lub ostoi, będących ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania,
- niszczenie, usuwania lub uszkodzania gniazd, mrowisk, nor, legowisk, żeremi, tam, tarlisk, zimowisk lub innych schronień,

- umyślne uniemożliwianie dostępu do schronień,
- umyślne płoszenie lub niepokojenie w miejscach noclegu, w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych, lub w miejscach żerowania zgrupowań ptaków migrujących lub zimujących,

nie dotyczą gołębia miejskiego (*Columba livia forma urbana*), z wyłączeniem miejsc gniazdowania w trakcie obecności piskląt w gnieździe.

Zinwentaryzowano kilka miejsc (pozostałe zagięcia rynien pod okapem dachu), które potencjalnie mogą być w późniejszym terminie wykorzystane do założenia gniazda przez ptaki. Należy zastosować zalecenia ochronne wymienione w punkcie V niniejszej ekspertyzy.

Poniższy rysunek oraz zdjęcia przedstawiają zinwentaryzowane gniazda, ich lokalizację na budynku oraz potencjalne miejsca gniazdowania na budynku .

Rysunek 1. Lokalizacja stwierdzonych gniazd gołębia miejskiego.

Rysunek 2. Miejsca gniazdowania gołębi na dachu budynku.

Rysunek 3. Gniazdo gołębia na załamaniu rynny od frontu budynku.

Rysunek 4. Lokalizacja gniazda na załamaniu rynny od frontu budynku.

Rysunek 2. Załamania rynny jako potencjalne miejsce gniazdowania na budynku.

V. Zalecenia

Zgodnie z § 6 ust. 5 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. zakazy: niszczenia siedlisk lub ostoi, będących ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania; niszczenia, usuwania lub uszkodzenia gniazd, legowisk, zimowisk lub innych schronień; umyślnego uniemożliwiania dostępu do schronień; oraz umyślnego płoszenia lub niepokojenia w miejscach noclegu, w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych, lub w miejscach żerowania zgrupowań ptaków migrujących lub zimujących, nie dotyczą gołębia miejskiego (*Columba livia* forma *urbana*), z wyłączeniem miejsc gniazdowania w trakcie obecności piskląt w gnieździe. Możliwe jest zatem usunięcie gniazd bez zezwolenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, pod warunkiem, że nie ma w nich piskląt. Jeżeli w gnieździe będą znajdowały się pisklęta należy poczekać aż młode opuszczą gniazdo i powstanie szansa na usunięcie gniazda bez szkody dla ptaków.

Szczyt okresu lęgowego gołębia miejskiego zazwyczaj przypada między kwietniem, a sierpniem. Para gołębi wyprowadza 1-2 lęgi w roku, czasami do 4 lęgów. Gołąb składa 2 jaja, wysiaduje je ok. 16-19 dni, a pisklaki przebywają w gnieździe 25-37 dni.

Zagięcia rynien pod okapem dachu, które stanowią potencjalne miejsca do założenia gniazda przez gołębie należy zabezpieczyć w najbliższym terminie, aby uniemożliwić ptakom wlatywanie. Dla przykładu, skutecznym sposobem zabezpieczenia jest zastawienie wejścia siatką drucianą lub mocną siatką plastikową i przymocowanie jej do ściany za pomocą kołków rozporowych. Można także zastosować urządzenia odstraszające dla ptaków.

Żadna inwentaryzacja nie jest w stanie wykluczyć lub wskazać wszystkich miejsc występowania ptaków lub nietoperzy, ani żadne zabezpieczenie potencjalnych miejsc gniazdowania nie jest w stu procentach skuteczne, dlatego wskazane jest zapewnienie fachowego wsparcia zoologicznego ekipie budowlanej. Zespół powinien być przeszkolony pod kątem możliwych sytuacji z jakimi może się spotkać.

Pomimo przeprowadzenia inwentaryzacji potencjalnych miejsc gniazdowania, zawsze istnieje możliwość, że do czasu prac modernizacyjnych powstaną nowe, dogodne do zasiedlenia miejsca lub dotychczas niezasiedlone miejsca zostaną zasiedlone. Dlatego w trakcie prowadzenia prac, każdy odnaleziony otwór powinien być sprawdzony pod kątem występowania śladów bytowania zwierząt. Ekipa remontowa powinna znać kontakt do przyrodników, którzy posłużą radą w przypadku odnalezienia takich miejsc. Jeżeli okaże się, że kontynuowanie prac może doprowadzić do złamania zakazów względem chronionych gatunków zwierząt, dalsze postępowanie należy uzgodnić z organami ochrony przyrody. Jednym z rozwiązań może być odłożenie prac w miejscu występowania zwierząt chronionych do czasu opuszczenia przez nie swoich kryjówek lub przeprowadzenie modernizacji z pozostawieniem nienaruszonego miejsca. Jeżeli miejsca w których znajdują się chronione zwierzęta zostaną zniszczone przypadkowo, należy przetransportować zwierzęta do odpowiedniego ośrodka rehabilitacji zwierząt.

Jeżeli mimo zachowania wszelkich środków ostrożności podczas przeprowadzenia prac budowlanych zostaną odnalezione zwierzęta w tym ptaki, nietoperze lub gniazda i nie będzie możliwości zapobiegnięcia ich czynnemu usuwaniu, należy na te czynności uzyskać zgodę odpowiednich organów ochrony przyrody (Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska lub inne) na podstawie art. 56 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Ponieważ wykonanie prac modernizacyjnych budynku jest możliwe bez wywoływania jakiegokolwiek znaczącego negatywnego oddziaływania na populacje chronionych gatunków zwierząt, kompensacja przyrodnicza nie jest konieczna.

Autorzy:

mł. specjalista ds. ochrony środowiska Martyna Michalska

mł. specjalista ds. ochrony środowiska Przemysław Tuszyński

st. specjalista ds. ochrony środowiska Małgorzata Kurpik

biegły w zakresie ochrony środowiska Rafał Bodzioch

Zatwierdził: Rafał Bodzioch